STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
F. G. JACOBSE
přednesené dne 30. června 2005 [1]

1. Po jeho rozhodnutí ve věci Garcia Avello [2] je Soudní dvůr znovu žádán, aby rozhodl o slučitelnosti zákazu diskriminace a práv týkajících se občanství uvedených ve Smlouvě o ES s vnitrostátním pravidlem týkajícím se určení příjmení dítěte.

2. Podstatou položené otázky je, zda vnitrostátní volba právního pravidla může přiznat toto určení výlučně právu státní příslušnosti dítěte (nebo rodičů) – v projednávaném případě německému – bez ohledu na právo státu místa narození dítěte – v tomto případě dánskému – s tím výsledkem, že příjmení je rozdílné podle těchto dvou právních systémů.

3. Úvodní otázka se nicméně týká přípustnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce: zda je předkládající soud ve skutečnosti „žádán, aby vydal rozsudek v řízení, které má vést k rozhodnutí soudní povahy“ [3] anebo jestli pouze jedná jako správní orgán.

Právní rámec

Uvedená ustanovení Smlouvy

4. Článek 12 první pododstavec ES stanoví následující:

„V rámci použití této smlouvy, aniž jsou dotčena její zvláštní ustanovení, je zakázaná jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.“

1 — Původní jazyk: angličtina.

2 — Rozsudek ze dne 2. října 2003, C-148/02, Recueil, s. I-11613; viz body 47 a násl. níže.

3 — Viz usnesení ze dne 5. března 1986, Greis Unterweger, C-318/85, Recueil, s. 955, bod 4; ze dne 10. července 2001, HSB-Wohnbau, C-86/00, Recueil, s. I-5353, bod 11, a ze dne 22. ledna 2002, Holto, C-447/00, Recueil, s. I-735, bod 17; rozsudky ze dne 19. října 1995, Job Centre, C-111/94, Recueil, s. I-3361, bod 9; ze dne 12. listopadu 1998, Victoria Film, C-134/97, Recueil, s. I-7023, bod 14, a ze dne 14. června 2001, Salzmann, C-178/99, Recueil, s. I-4421, bod 14.

5. Článek 17 ES stanoví:

„1. Zavádí se občanství Unie. Každá osoba, která má státní příslušnost členského státu, je občanem Unie. Občanství Unie doplňuje státní příslušnost členského státu, ale nenahrazuje ji.

2. Občané Unie mají práva a povinnosti stanovené touto smlouvou."

6. Podle čl. 18 odst. 1 ES:

„Každý občan Unie má právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států s výhradou omezení a podmínek stanovených v této smlouvě a v opatřeních přijatých k jejímu provedení."

7. Článek 234 ES stanoví:

„Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se:

a) výkladu této smlouvy;

[...]

Vyvstane-li taková otázka před soudem členského státu, může tento soud, považuje-li rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této otázce.

Vyvstane-li taková otázka při jednání před soudem členského státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, je tento soud povinen obrátit se na Soudní dvůr."

Mezinárodní pravidla o určování příjmení

8. Pro stanovení práva, které se použije k určení příjmení osoby, jestliže existují faktory vedoucí k více jak jednomu právnímu systému, odkazují některé právní systémy

k právu bydliště osoby, i když se zdá obvyklejší odkazovat na právo jeho nebo jejího státního občanství, což je přístup zakotvený, pro některé členské státy, v mezinárodních smlouvách.

9. Například Úmluva ICCS (Mezinárodní komise o občanskoprávním stavu) o právu použitelném pro příjmení a jména [4] stanoví, že jména osoby jsou určena na základě práva státu, kterého je tato osoba státním příslušníkem.

10. Existuje také Úmluva ICCS o změnách příjmení a jmen [5]. Podle článku 2 této úmluvy, se každý smluvní stát zavazuje „nepovolit změny příjmení nebo jmen státních příslušníků jiného smluvního státu, ledaže by byli také státními příslušníky prvně uvedeného státu".

11. Konečně návrh Úmluvy ICCS o uznávání příjmení byl přijat v Madridu dne 25. září 2003. Nicméně po rozsudku Soudního dvora ve věci Garcia Avello [6] bylo rozhodnuto znovu posoudit celý text ve snaze vzít více do úvahy přání dotyčných osob.

12. ICCS je mezivládní organizací, jejímiž členy je 13 států Evropské unie a tři další členské státy mají status pozorovatelů. Z členských států relevantních pro projednávanou věc, ratifikovalo Německo Úmluvu podepsanou v Istanbulu uvedenou v bodě 10 výše, která je účinná mezi ním a ostatními smluvními státy; podepsalo, ale neratifikovalo Úmluvu podepsanou v Mnichově uvedenou v bodě 9 výše. Dánsko nicméně není ani členem, ani pozorovatelem ICCS.

Vnitrostátní právo relevantní pro projednávanou věc [7]

13. Podle dánských pravidel mezinárodního práva soukromého se všechny otázky osob-

4 — Úmluva ICCS č. 19, podepsaná v Mnichově dne 5. září 1980; viz zejména články 1 a 2.

5 — Úmluva ICCS č. 4, podepsaná v Istanbulu dne 4. září 1958.

6 — Uvedená v poznámce pod čarou 2, viz body 47 a násl. níže.

7 — Viz více pro obecnější srovnávací pohled na situaci v tehdejších členských státech, bod 5 a násl. mého stanoviska ve věci Garcia Avello, uvedené v poznámce pod čarou 2.

ního stavu, včetně těch, které se týkají určení příjmení osoby, řídí právem bydliště osoby, jak je definováno dánským právem.

14. Pokud je potřeba určit (zejména při narození) příjmení osoby s bydlištěm v Dánsku, použije se tedy dánské právo. V zásadě, pokud rodiče užívají jedno příjmení, tohle je jméno, které bude mít dítě, pokud neužívají stejné příjmení, mohou si vybrat příjmení jednoho z nich. Nicméně dánské právo také umožňuje správní změnu příjmení na příjmení složené z příjmení obou rodičů spojených spojovníkem.

15. V Německu, podle článku 1 Personenstandsgesetz (zákona o občanskoprávním stavu), musí být záležitosti týkající se občanskoprávního stavu zaznamenány matrikářem.

16. Podle čl. 10 odst. 1 Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuch (zákon uvádějící občanský zákoník, dále jen „EGBGB") o jménu osoby má být rozhodnuto na základě práva státu, jehož je osoba státním příslušníkem.

17. Odkaz na právo jiného státu je povolen podle čl. 10 odst. 3 EGBGB pouze tehdy, pokud je jeden z rodičů státním příslušníkem tohoto státu (a pokud má jeden z rodičů víc než jednu státní příslušnost, rodiče si mohou svobodně vybrat, které vnitrostátní právo se použije). Mimoto se německé právo může použít, pokud nemá ani jeden z rodičů německou státní příslušnost, ale alespoň jeden z nich má v Německu trvalý pobyt, a vnitrostátní právo manžela matky se může použít, pokud si manžel přeje dát dítěti své jméno.

18. V případě, že se použije německé právo, pokud mají rodiče dítěte rozdílná příjmení, jméno, které má mít jejich dítě, se řídí článkem 1617 Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník, dále jen „BGB"), který stanoví:

„1) Pokud rodiče neužívají stejné příjmení, ale mají ve společné výchově dítě, zvolí si společně, prohlášením před matrikářem, buď příjmení otce nebo matky v okamžiku prohlášení, které bude dáno dítěti při jeho narození [...].

2) Pokud rodiče výše uvedené prohlášení neučiní ve lhůtě jednoho měsíce od narození dítěte, Familiengericht převede právo určit

příjmení dítěte na jednoho z rodičů. Pododstavec 1 se použije přiměřeně. Soud může určit lhůtu k výkonu tohoto práva. Pokud nebylo právo volby příjmení dítěte vykonáno do uplynutí uvedené lhůty, ponese dítě přímení rodiče, na kterého bylo právo převedeno.

3) Pokud se dítě narodí mimo území Německa, soud nepřevede právo vybrat příjmení dítěte v souladu s pododstavcem 2, ledaže by o to požádal jeden z rodičů nebo dítě, nebo by bylo potřebné zaznamenat příjmení dítěte na dokumentu německého matričního úřadu nebo na německém dokumentu totožnosti".

19. Familiengericht (soud pro rodinné záležitosti) je název senátu Amtsgericht (místní soud) rozhodujícího ve věcech rodinného práva.

20. Článek 46a Gesetz über die Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit (zákon o nesporných řízeních, dále jen „FGG") stanoví:

„Před rozhodnutím o převodu práva určit příjmení na jednoho z rodičů podle čl. 1617 odst. 2 občanského zákoníku vyslechne Familiengericht oba rodiče a bude se snažit přivést je k dohodě o volbě. Rozhodnutí Familiengericht nemusí uvádět důvody, na kterých je založené; proti rozhodnutí není přípustný opravný prostředek".

Skutkový stav a řízení v projednávané věci

21. Dítě Leonhard Matthias se narodilo v Dánsku v roce 1998 rodičům Stefanu Grunkinovi a Dorothee Paulové, německým státním příslušníkům. Neexistuje nic co by nasvědčovalo tomu, že by samotné dítě nebo jeden z rodičů měli jakoukoliv jinou státní příslušnost než německou. Od svého narození dítě žilo hlavně v Dánsku, kde jeho rodiče zpočátku společně žili. Několik měsíců v letech 2001 až 2002 žilo s rodiči v Niebüll v Německu; od února 2002 žije hlavně se svou matkou v Tønder v Dánsku, kde se jeho matka usadila a zařídila si lékařskou praxi, ale pravidelně pobývá se svým otcem v Niebüll, vzdáleném asi 20 km.

22. Narození Leonharda Matthiase bylo zapsáno v Dánsku. Několik měsíců po jeho narození bylo příjmení Grunkin-Paul

zapsáno do jeho dánského rodného listu na základě správního osvědčení, osvědčujícího jeho jméno, vydaného v souladu s dánským právem. Existuje předpoklad, že osvědčení bylo vydané na základě skutečnosti, že dítě mělo pobyt v Dánsku pro účely dánského mezinárodního práva soukromého, takže se na určení jeho příjmení použilo dánské hmotné právo.

23. Rodiče, kteří sami nikdy neužívali spojené příjmení, si ho přejí zapsat u německých orgánů v Niebüll opět pod jménem Grunkin-Paul, které mu bylo dáno v Dánsku. Podle německých právních předpisů uvedených výše [8], tyto orgány odmítli uznat toto jméno, trvajíce na tom, že vybraným příjmením může být buď Grunkin nebo Paul.

24. Rodiče napadli toto zamítnutí před německými soudy, ale jejich žaloba byla zamítnuta v posledním stupni dne 7. ledna 2003. Dne 27. února 2003 jim bylo zamítnuto povolení podat konečný opravný prostředek na ústavních základech u Bundesverfassungsgericht (ústavní soud).

8 — Body 16 až 18.

25. V souladu s čl. 1617 odst. 2 BGB, příslušný Standesamt (matriční úřad) nyní předložil záležitost k rozhodnutí Amtsgericht Niebüll, který jako Familiengericht musí určit, který z rodičů bude mít právo vybrat příjmení dítěte, nebo jehož vlastní přímení bude dáno dítěti, pokud nebude volba uskutečněna.

26. Tento soud se ptá, zda je pravidlo o volbě práva v článku 10 EGBGB platné v souvislosti s články 12 ES a 18 ES, pokud se určení příjmení řídí pouze státní příslušností. Poznamenává, že dítě užívá odlišné příjmení ve státě svého narození a pobytu od příjmení požadovaného právem jeho státní příslušnosti. Soudu se zdá obtížné dát do souladu se zásadou svobody pohybu skutečnost, že občan Unie by měl být z důvodu své státní příslušnosti nucen užívat rozdílná jména v různých členských státech.

27. Amtsgericht zastává názor, že jelikož ve vnitrostátním právu neexistuje žádný opravný prostředek proti rozhodnutí, které má přijmout, je povinen podle čl. 234 třetího pododstavce ES položit Soudnímu dvoru otázku týkající se výkladu Smlouvy o ES.

28. Usnesením ze dne 2. června 2003, vyhotoveném dne 23. února 2004, proto podal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se „výkladu Smlouvy o ES, pokud jde o slučitelnost článku 10 EGBGB se Smlouvou o ES".

29. Písemná vyjádření byla předložena belgickou, francouzskou, německou, řeckou, nizozemskou a španělskou vládou a Komisí. S. Grunkin, německá, řecká a španělská vláda a Komise přednesli při jednání ústní vyjádření.

Přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

30. Podle článku 234 ES může kterýkoliv soud členského státu požádat o rozhodnutí o otázce týkající se výkladu práva Společenství, považuje-li tento soud rozhodnutí o této otázce za nezbytné k vynesení rozsudku v řízení před ním.

31. Podle ustálené judikatury je to, zda je předkládající orgán „soudem" pro tento účel, otázkou upravenou výlučně právem Společenství. Soudní dvůr bere v úvahu množství faktorů, jako to, zda je orgán zřízený zákonem, zda je trvalý, zda je jeho soudní pravomoc povinná, zda je řízení před nim *inter partes*, zda uplatňuje právní pravidla a zda je nezávislý. Mimoto může vnitrostátní soud Soudnímu dvoru položit předběžnou otázku pouze tehdy, pokud je žádán o vynesení rozsudku v řízení, které má vést k rozhodnutí soudní povahy. Orgán tedy může být „soudem" ve smyslu článku 234 ES, pokud vykonává soudní funkce, ale ne tehdy, pokud vykonává jiné – například správní – funkce. Zda je orgán pověřený různými kategoriemi funkcí považován za takový „soud", závisí na postavení, v rámci kterého jedná, když žádá o rozhodnutí Soudního dvora. V tomto ohledu není relevantní, že stejný orgán je třeba klasifikovat jako „soud", pokud je jinak uspořádán – nebo i ve stejném uspořádání, ale vykonávající pravomoci jiné než ty, v souvislosti s kterými žádá o vydání rozhodnutí o předběžné otázce [9].

32. V této souvislosti německá vláda tvrdí, že Amtsgericht nemá pravomoc položit žádost

9 — Viz například usnesení ze dne 26. listopadu 1999, ANAS, C-192/98, Recueil, s. I-8583, body 21 až 23, a ze dne 15. ledna 2002, Lutz a další, C-182/00, Recueil, s. I-547, bod 12, a judikaturu uvedenou v obou usneseních.

o rozhodnutí o předběžné otázce v této věci. V souvislosti s čl. 1617 odst. 2 BGB tento soud vykonává čistě správní funkci, která by jinak připadla matrikáři. Provádí to v kontextu nesporného řízení, jehož jediným účastníkem je matriční úřad, i když před přijetím svého rozhodnutí musí soud vyslechnout oba rodiče; v každém případě v této věci mezi rodiči neexistuje žádný spor. Amtsgericht sám nepřijímá rozhodnutí s ohledem na příjmení dítěte, ale pouze ve vztahu k rodiči oprávněnému vybrat uvedené jméno; pokud rodič uvedenou volbu neučiní, ze zákona platí, že dítěti bude dáno jeho nebo její příjmení.

33. Situace v probíhajícím řízení, jak zdůrazňuje německá vláda, by měla být odlišena od situace při opravných prostředcích k běžným soudům, již rodiči vyčerpaných. Před probíhajícím řízením už rodiče Leonharda Matthiase žádali německé orgány o uznání příjmení, které mu bylo dané v Dánsku. Napadli zamítnutí udělení takového uznání, což vedlo ke konečnému zamítnutí jejich žaloby ze strany Kammergericht (odvolací soud) v Berlíně, a chtěli napadnout posledně uvedené rozhodnutí před Bundesverfassungsgericht. Všechna tato řízení byla vskutku soudní povahy; předběžná otázka mohla být položena v kterémkoliv stupni, ale položena nebyla. Závěr, že řízení tohoto druhu, o které jde před Amtsgericht, nemá vést k rozhodnutí soudní povahy, tedy v jiných případech nevylučuje možnost položení předběžné otázky Soudnímu dvoru.

34. Při jednání řecká a španělská vláda podpořily tento názor, který však byl zpochybněný S. Grunkinem a Komisí.

35. S. Grunkin zejména zdůraznil, že v řízeních tohoto druhu, o které jde, mají rodiče nejenom právo být vyslechnuti, ale jsou to také oni, kdo určují, zda je řízení vůbec zahájeno.

36. Komise tvrdila, že otázka přípustnosti by neměla být posouzena na základě okolností projednávané věci, které jsou neobvyklé, ale na základě situace, která obvykle vede k řízení dotčeného druhu. Obvykle tomu není tak, že se rodiče shodnou na volbě jména, které není povoleno podle německého práva, ale spíše tak, že se neshodnou na tom, které z jejich rozdílných příjmení se má dát dítěti. Taková situace je zjevně a podstatně odlišná od případů, jako jsou situace zápisů pozemků nebo společností, kterými se zabývala judikatura Soudního dvora. Existuje spor mezi účastníky, který

má vyřešit soud. Tento soud disponuje navíc absolutně volným uvážením při rozhodování věci a nevyžaduje se po něm, aby jednoduše uplatňoval formální kritéria jako v těchto případech; musí posoudit argumenty a dojít k rozhodnutí, v zásadě v zájmu dítěte. Rodiče mají právo být vyslechnuti a mohou dát sami podnět k zahájení řízení. Není tedy konečně relevantní, že je v německém právu dostupný jiný procesní postup k dosažení stejného výsledku, který může vést k položení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce; zda je taková žádost podána v jednom souboru řízení, nebo nikoli, nemůže mít žádný vliv na její přípustnost v oddělených řízeních majících stejný předmět.

37. Důvody prosazované německou vládou jsou určitě přesvědčivé. Řízení upravené čl. 1617 odst. 2 BGB a čl. 46a FGG se zdá mít zjevné rysy spíše správního než soudního řízení. Dostupnost odděleného, zjevně soudního postupu podporuje tento názor.

38. Dále je možné poznamenat, že jelikož proti rozhodnutí Amtsgericht v takových případech není přípustný opravný prostředek, opačný názor by způsobil to, že položení předběžné otázky by bylo povinné podle článku 234 třetího pododstavce ES, důsledek, který se nezdá být v souladu se zamýšleným schématem tohoto článku.

39. Nicméně také analýza Komise se mi zdá přesvědčivá, soustřeďujíc se na základní spornou povahu řízení v jejich obvyklém kontextu, s právem obou účastníků být vyslechnut a soudní povahou rozhodnutí přijatého Amtsgericht.

40. Tato analýza je samozřejmě o dost méně relevantní vzhledem ke specifickým rysům řízení v projednávané věci a tyto rysy přinášejí další pochybnost s ohledem na přípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce: v jakém rozsahu je rozhodnutí o položené otázce nezbytné k vynesení rozsudku Amtsgericht?

41. Podle toho, jak bylo řízení představeno Soudnímu dvoru, jediným rozhodnutím, které se od Amtsgericht požaduje, aby vydal, nebo pro které je skutečně příslušný, je označení rodiče oprávněného vybrat pří-

jmení dítěte. Nemá žádnou pravomoc určit, jaké jméno to bude. V projednávané věci se zdá být zřejmé, že ať už bude určený kterýkoliv z rodičů, volba bude Grunkin-Paul a až po tomto stupni, když se záležitost dostane z rukou Amtsgericht, začnou působit pravidla o volbě příjmení, která se možná dostanou do sporu s právem Společenství.

42. Pokud je to správné zhodnocení situace podle německého práva, potom je obtížné vidět, jak by mohl Amtsgericht uplatňovat rozhodnutí Soudního dvora, ať už jakékoliv, na položenou otázku.

43. Nicméně tomu může být tak, že pravomoci Amtsgericht v takových věcech jsou větší než pravomoci, které byly představené, nebo že má v úmyslu to, aby byl matriční úřad vázán – nakolik musí být – požadovaným rozhodnutím. Za těchto okolností by mohlo být nerozumné, kdyby Soudní dvůr otázku zamítl z toho důvodu, že odpověď nebyla nezbytná k vynesení rozsudku vnitrostátního soudu; v konečném výsledku může pouze vnitrostátní soud určit, jestli je tomu tak.

44. Tudíž, i když jsem si vědom pochybností s ohledem na to, zda jsou kritéria žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 234 zcela splněna, považuji za vhodné na položenou otázku odpovědět.

Položená otázka

45. Otázky týkající se určení příjmení se v kontextu práva Společenství často nevyskytují. Z této oblasti nicméně byly Soudnímu dvoru již dříve položeny dvě předběžné otázky: ve věci Konstantinidis [10] a ve věci Garcia Avello [11].

46. Ve věci Konstantinidis Soudní dvůr došel k závěru, že je v rozporu se zákazem diskriminace na základě státní příslušnosti to, když byl řecký státní příslušník povinen užívat, při výkonu svého povolání v jiném členském státě, přepis svého jména, který změnil jeho výslovnost, pokud z toho vyplývající zkreslení přinášelo riziko toho, že by si ho mohli možní zákazníci splést s jinými osobami.

10 — Rozsudek ze dne 30. března 1993, Konstantinidis, C-168/91, Recueil, s. I-1191.

11 — Uvedená v poznámce pod čarou 2 výše.

47. Ve věci Garcia Avello došel k závěru, že články 12 a 17 ES brání belgickým orgánům, aby odmítaly, bez dalšího, vyhovět žádosti, učiněné jménem nezletilých dětí s pobytem v Belgii, ale majících dvojí, belgickou a španělskou, státní příslušnost, aby byla příjmení těchto dětí změněna na příjmení, na která měly nárok podle španělského práva a tradice.

48. V obou věcech Soudní dvůr nejprve zvažoval, zda dotčené situace spadaly do rozsahu působnosti práva Společenství – a rozhodl, že spadaly – předtím, než posoudil položené otázky. Ve věci Konstantinidis byla spojitost založena na skutečnosti, že se žalobce dovolával zásahu do výkonu hospodářské svobody, jmenovitě svobody usazování. Ve věci Garcia Avello – v té době bylo zavedeno občanství Unie se všemi odpovídajícími právy – Soudní dvůr jednoduše usoudil, že spojitost s právem Společenství existovala s ohledem na dotčené děti, „které jsou státními příslušníky jednoho členského státu s legálním pobytem na území jiného členského státu“ [12].

49. Zdá se zřejmé, že později uvedená úvaha se musí uplatňovat taky v případě Leonharda Matthiase.

50. I když jsou členské státy příslušné k určení pravidel upravujících příjmení osoby, musí nicméně dodržovat právo Společenství při výkonu své pravomoci. Občané Unie se mohou v tomto ohledu opřít o práva přiznaná jim Smlouvou, zejména právo stanovené v článku 12 ES neutrpět diskriminaci na základě státní příslušnosti a právo stanovené v čl. 18 odst. 1 ES svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států [13].

51. Ve věci Garcia Avello [14] Soudní dvůr v podstatě poznamenal, že belgická praxe zacházela stejně s osobami majícími pouze belgickou státní příslušnost jako s osobami s dvojí, belgickou a španělskou, státní příslušností, s tím výsledkem, že později uvedení by měli rozdílná příjmení podle dvou právních systémů. Jelikož by to pravděpodobně vedlo k praktickým obtížím, existovala diskriminace na základě státní příslušnosti. Zásada zákazu diskriminace vyžaduje, aby se nezacházelo se srovnatelnými situacemi rozdílně a s různými situacemi stejně.

12 — Bod 27; viz také rozsudek ze dne 19. října 2004, Zhu a Chen, C-200/02, Sb. rozh. s. I-9925, bod 19.

13 — Viz rozsudek ve věci Garcia Avello, uvedený, body 25 a 29.

14 — Viz body 31 až 37.

52. Všichni účastníci řízení, kteří předložili písemná vyjádření, jsou toho názoru, že v projednávané věci k žádné takové diskriminaci nedochází. Při jednání se ani nezdálo, že by S. Grunkin tvrdil, že existovala diskriminace na základě státní příslušnosti. Souhlasím, že zde žádná neexistuje.

53. Z relevantních německých právních předpisů [15] je zřejmé, že se všemi, kteří mají pouze německou státní příslušnost, se zachází stejně a že se všemi, kteří mají (nebo jejichž rodiče mají) víc jak jednu státní příslušnost, se zachází rozdílně, ale zcela bez diskriminace s ohledem na jejich státní příslušnost.

54. Leonhard Matthias je nicméně z praktického hlediska v situaci bezprostředně srovnatelné se situací dětí ve věci Garcia Avello, pokud musí být v členském státě jeho státní příslušnosti zapsáno jiné příjmení, než je příjmení, které má v členském státě svého narození. Zatímco praktické obtíže, s kterými se pravděpodobně setká, nemusí vyplývat z diskriminace na základě státní příslušnosti, představují zřejmou překážku jeho práva jako občana pohybovat se a pobývat svobodně na území členských států. Ačkoliv mohou být tyto obtíže stejného druhu jako obtíže, se kterými se setkal p. Konstantinidis, kombinované účinky článku 17 a čl. 18 odst. 1 ES znamenají, že nyní není nezbytné prokázat jakoukoliv hospodářskou spojitost k tomu, aby se prokázalo porušení práva svobody pohybu.

55. Navíc k praktickým záležitostem, které mohou sahat od pouhého obtěžování až po – v atmosféře podezírání, která následovala po událostech z 11. září 2001 – velmi vážné záležitosti, je jméno osoby podstatnou složkou jeho identity a soukromého života, jehož ochrana je široce uznávána ve vnitrostátních ústavách a mezinárodních právních dokumentech [16].

56. Zdá se mi tedy zcela neslučitelné se statusem a právy občana Evropské unie – který je, podle slov Soudního dvora, „předurčen být základním statusem státních příslušníků členských států“ [17] –, aby se od občanů Unie požadovalo mít rozdílná jména podle zákonů různých členských států.

15 — Viz body 16 a 17 výše.

16 — Viz má stanoviska ve věcech Konstantinidis, rozsudek uvedený výše, body 35 až 40, a Garcia Avello, rozsudek uvedený výše, body 5, 27 a 36, a také zdroje tam uvedené.

17 — Viz nejnověji rozsudek ze dne 15. března 2005, C-209/03, Sb. rozh. s. I-2119, bod 31.

Závěry

57. Jsem tedy toho názoru, že by Soudní dvůr měl na otázku položenou Amtsgericht Niebüll dát následující odpověď:

Právní úprava členského státu, která neumožňuje občanovi Evropské unie, jehož jméno bylo legálně zapsáno v jiném členském státě, uznání uvedeného jména podle jeho vlastních právních předpisů, není slučitelná s článkem 17 a čl. 18 odst. 1 ES.